

Sadržaj

<u>1 OS – osnovna sredstva</u>	1
<u>1.1 Uvod</u>	1
<u>1.2 Osnovni meni</u>	1
<u>1.3 Šiframnici</u>	2
<u>1.4 Unos novog sredstva</u>	3
<u>1.5 Promjene nad sredstvima</u>	4
<u>1.6 Unos promjena na postojećem sredstvu</u>	4
<u>1.7 Otpis – rashodovanje sredstva</u>	5
<u>1.8 Obračun/Amortizacija</u>	6
<u>1.9 Obračun/Revalorizacija</u>	6
<u>1.10 Izvještaji</u>	7

1 OS – osnovna sredstva

1.1 Uvod

Program OS namjenjen je za evidenciju svih relevantnih podataka za stalna–osnovna sredstva.
Po startovanju programa, pojavljuje se pozdravni ekran

```
<ESC> Izlaz  30.08.01                < OVER >                SIGMA-COM
+-----+-----+-----+
| OS CDX EXT, 08.96-03.01 CDX , Reg: SIGMA-COM Zenica          Ver.01.33m |
+-----+-----+-----+
|-----|
| OS CDX EXT, 08.96-03.01 CDX , Reg: SIGMA-COM Zenica          |
|-----|
|-----|
|                               Ver. 01.33m                      |
|-----|
|                               SIGMA-COM                       |
|-----|
| Travnicka 64, Zenica, BiH tel/fax. 032/440-170, 066/141-311 |
|-----|
|                               E-mail: sigma_ze@bih.net.ba     |
|-----|
+-----+-----+-----+
```

Prije ulaska u meni program postavlja pitanje za datum obrade (datum sa kojim će se vršiti obračun amortizacije, revalorizacije)

```
+-----+
| Datum obrade  01.01.01 |
+-----+
```

1.2 Osnovni meni

```
+-----+
| 1. unos promjena na postojećem sredstvu |
| 2. obracuni |
| 3. izvjestaji |
|-----|
| 5. sifrarnici |
| 6. parametri |
| 7. završio unose u sezonskom području, prenesi u tekucu |
| 8. generacija podataka za novu sezonu |
+-----+
```

Kod ovog modula nemamo unos dokumenata kao što je to slučaj sa ostalim modulima (FIN, KALK itd). Kod njega se evidencija realizuje direktnim unosom, i to na sljedeći način:

- Novo sredstvo (misli se na sredstvo koje se prvi put unosi u program) se unosi kroz opciju "Šifranici/Osnovna sredstva".
- Unos promjena nad sredstvom, njegovo otpisivanje, promjena inventurnog broja, se vrši opcijom "Unos" osnovnog menija.

S obzirom da je naša evidencija prazna, krenimo od unosa sredstava.
Zato idemo na opciju "Šifranici":

1.3 Šifranici

Podmeni šifranici sastoji se od sljedećih opcija:

```

+-----+
| 1. osnovna sredstva      |
| 2. koeficijenti amortizacije |
| 3. koeficijenti revalorizacije |
| 4. radne jedinice        |
| -----                |
| 6. konta                 |
| 7. grupacije-k1         |
+-----+

```

1.3.1 Radne jedinice

S obzirom da se osnovna sredstva u većini preduzeća vodi po radnim jednicama, za svako sredstvo se određuje radna jedinica.

```

+-Lista radnih jedinica-----+
|                               2 |
| Id          Naziv             |
|-----|-----|
| 01 | Knjigovodstvo             |
| 02 | Software                     |
|    |                               |
+-----+

```

1.3.2 Koeficijenti amortizacije, revalorizacije

U šifraniku koeficijenata amortizacije unosimo amortizacione stope:

```

+-Lista koeficijenata amortizacije-----+
|                               10 |
| Id          Naziv             Iznos |
|-----|-----|-----|
| 11.108 | GRIJALICE | 12.500 |
| 11.108A | USISIVAC | 20.000 |
| 11.109.3 | RACUNARI | 20.000 |
| 11.109.4 | ZEMLJISTA | 0.500 |
| 15.105 | MAŠINA ZA UVEZIVANJE | 14.300 |
| 9.102.1 | TELEFON,TELEFAX... | 7.000 |
| 99 | AMORTIZACIJA POTP.OTPIS | 999.999 |
+-----+

```

OS – osnovna sredstva

```
+--Lista koeficijenata revalorizacije-----+
|
| Id      Naziv      I1      I2      I3      I4      I5      1
|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| 1      STOPE01    | 0.315| 0.560| 1.200| 1.270| 1.880
|
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
```

Gore smo kao primjer dali unos stopa za 2001 godinu. Znaèi mi unosimo koeficijente rasta industrijskih proizvoda od poèetka do kraja godine:

Sa <F2> moÿemo vidjeti i masku za unos jedne stope:

```
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
|
|      Id 1
|      Naziv STOPE01
|      I1  0.315
|      I2  0.560
|      I3  1.200
|      I4  1.270
|      I5  1.880
|      I6  3.000
|      I7  3.780
|      I8  3.850
|      I9  3.980
|      I10 4.260
|      I11 4.210
|      I12 4.220
|
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
```

Program će obraèun revalorizacije na osnovu stopa "sam" izvršiti.

Primjer:

Sredstvo je nabavljeno u maju a otuðeno u septembru 2001 godine. Koeficijent revalorizacije se program raèuna prema forumuli:

$$\text{Koeficijent za VIII} : \text{koeficijent za V} = (3.850+1):(1.1880+1)$$
$$\text{Koeficijent za revalorizaciju (1.684-1)} = 0.684$$

1.4 Unos novog sredstva

Unesimo prvo sredstvo:

Raèunar PII sa inventurnim brojem R01, datumom nabavke (napomenimo da će se obraèun vršiti od februara!).

Ostale parametre vidimo na maski za unos:

```
+--Lista osnovnih sredstava-----+
|
| Inv.Broj      Naziv      Kolicina  2
|              |              jmj
|-----|-----|-----|-----|
| G01          |Graðevinsko zemljište Hamida | 50.0|M2
| R01          |RACUNAR PII                   | 1.0|KOM
|
+-----+-----+-----+-----+-----+-----+
```

OS – osnovna sredstva

Sa <c-N> vršimo unos nove stavke u listu (primjer):

```
+-----+
|      Inv.Broj R01
|      Naziv RACUNAR PII
|      Kolicina 1.0
|      jmj KOM
|      Datum 14.05.01
|      RJ 01
|      Konto 02230
|      StAm 11.109.3
|      StRev 1
|      NabVr          1200.00          1200.00
|      OtpVr          0.00
|      K1
|      K2
|      K3
|      Op
|      BrSoba
+-----+
```

1.5 Promjene nad sredstvima

Kao i svaki sretni kupac računara, nakon dva mjeseca želimo dodati još memorije – izvršiti nadogradnju sredstva. Kako to evidentirati ?

Nepraktično je da otvaramo novi inventurni broj za još stotinjak maraka, te zato idemo na unos promjene nad sredstvom.

1.6 Unos promjena na postojećem sredstvu

Pokretanjem opcije 1 i upisivanjem sredstva dobijamo:

```
+-----+
| UNOS PROMJENA NAD OSNOVNIM SREDSTVIMA
|
| Sredstvo:      R01          RACUNAR PII
| Radna jedinica: 01          Knjigovodstvo
| Datum nabavke: 15.05.01
| Nabavna vr.:  1200.00  Ispravka vr.:  0.00
|
| DATUM      OPIS          Nabvr          OtpVr
|-----D-----D-----D-----
| . .          |          |          0.00          |          0.00
|
+--<ENT> Ispravka, <c-T> Brisi, <c-N> Nove prom, <c-O> Otpis, <c-I> Novi ID-----+
```

Sa <c-N> unosimo promjenu:

```
+-----+
| Datum: 05.06.01
| Opis: Dogradnja memorije
|
| nab vr          100.00
| OTP vr          0.00
+-----+
```

Kao rezultat dobijamo

```

+-----+
| UNOS PROMJENA NAD OSNOVNIM SREDSTVIMA
|
| Sredstvo:      R01          RACUNAR PII
| Radna jedinica: 01          Knjigovodstvo
| Datum nabavke: 15.05.01
| Nabavna vr.:   1200.00   Ispravka vr.:   0.00
|
| DATUM   OPIS                               Nabvr   OtpVr
|-----D-----D-----D-----
| 05.06.01|Dogradnja memorije                       |      100.00   |      0.00
|
+-----+
+-<ENT> Ispravka, <c-T> Brisi, <c-N> Nove prom, <c-O> Otpis, <c-I> Novi ID-----+

```

1.7 Otpis – rashodovanje sredstva

Međutim, kako to već biva sa "kvalitetnom" robom i računar je izgorio! (Nadamo se da se to Vama neće desiti)

Ovaj kobni događaj povlači otpis – rashodovanje sredstva.

Datum je 08.07.01 (dugo nam je i trajalo). Ponovo ulazimo u opciju unos, pojavljuje se gornja tabela.

Komandom <c-O> postavljamo datum otpisa:

```

+-----+
| Otpis sredstva
|
| Datum:   08.07.01
| Opis :   Paljevina
|
+-----+

```

Dobijamo:

```

+-----+
| UNOS PROMJENA NAD OSNOVNIM SREDSTVIMA
|
| Sredstvo:      R01          RACUNAR PII
| Radna jedinica: 01          Knjigovodstvo
| Datum nabavke: 15.05.01     Datum otpisa: 08.07.01
| Nabavna vr.:   1200.00   Ispravka vr.:   0.00
|
| DATUM   OPIS                               Nabvr   OtpVr
|-----D-----D-----D-----
| 05.06.01|Dogradnja memorije                       |      100.00   |      0.00
|
+-----+
+-<ENT> Ispravka, <c-T> Brisi, <c-N> Nove prom, <c-O> Otpis, <c-I> Novi ID-----+

```

Računar nam je otišao u nepovrat, ali moramo obračunati amortizaciju, revalorizaciju za ono vremena što nam je

trajalo.

Za utjehu nam mođe biti zemljište koje je još tamo gdje je i bilo.

1.8 Obraèun/Amortizacija

```

+-----+
| Datum obracuna: 01.09.01 |
| Varijanta ubrzane amortizacije po grupama ? N |
| |
| Pomnoziti obracun sa koeficijentom (%) 100.00 |
| Filter po grupaciji K1: |
+-----+

```

Pojavljuje se izvještaj koji mođemo pregledati na ekranu, ili odštampati:

OS: Pregled obracuna amortizacije Datum obracuna: 01.09.01

INV.BR	DatNab	Sredstvo	Nab. vr	Otp. vr	Amortiz.	Dat.Otp
Amortizaciona stopa: 11.109.4 ZEMLJISTA			Stopa: 0.500 %			
G01	01.02.01	Građevinsko zemljište Hamida	1000000.00	0.00	2916.67	. .
Amortizaciona stopa: 9.102.1 TELEFON,TELEFAX...			Stopa: 7.000 %			
R01	15.05.01	RACUNAR PII	1200.00	0.00	14.00	08.07.01
	05.06.01	Dogradnja memorije	100.00	0.00	0.58	08.07.01
Ukupan iznos amortizacije:		2,931				

1.9 Obraèun/Revalorizacija

Nakon amortizacije slijedi obraèun revalorizacije:

```

+-----+
| Datum obracuna: 01.09.01 |
| Filter po grupaciji K1: |
+-----+

```

INV.BR	DatNab	S.Rev	Sredstvo	Nab.vr	Otp.vr+Am
G01	01.02.01	1	Građevinsko zemljište Hamida	1000000.00	2916.67
R01	15.05.01	1	RACUNAR PII	1200.00	14.00
	05.06.01	1	Dogradnja memorije	100.00	0.58
Revalorizacija duguje			:	2193118.86	
Revalorizacija otp.vr potrazuje			:	0.00	
Revalorizacija amortizacije			:	6403.59	
Ukupno revalorizacija potrazuje			:	6403.59	
UKUPNO EFEKAT REVALORIZACIJE			:	2186715.27	

OS – osnovna sredstva

```

| 2 - sa uracunatom amortizacijom i revalor      :
| 3 - samo amortizacije                        :
| 4 - samo revalorizacije                     : 1
|
| Pregled za datumski period : N
| Filter po sadašnjoj vr.(0-sve,1-samo koja je imaju,2-samo koja je nemaju): 0
| Filter po grupaciji Kl:
|
+-----+

```

Preduzece: SIGMA-COM ZENICA

Radna jedinica: 01 Knjigovodstvo

Datum: 01.10.01

OS: Pregled osnovnih sredstava po kontima (BEZ uracunate Am. i Rev.)

PRIKAZ NEOTPISANIH SREDSTAVA:(s4102T(s18H

Rbr.	Inv.broj	RJ	Datum	Sredstvo	jmj	kol	NabVr	OtpVr	SadVr
1.	G01	01	01.02.01	Građevinsko zemljište Hamida	M2	50.0	1000000.00	0.00	1000000.00
ukupno				0201	1000000.00	0.00	1000000.00		
UKUPNO				020	1000000.00	0.00	1000000.00		
ukupno				02230	0.00	0.00	0.00		
UKUPNO				022	0.00	0.00	0.00		
U K U P N O :				1000000.00	0.00	1000000.00			

1.10.3 Izveštaj amortizacija po kontima

```

+-----+
| Radna jedinica (prazno - svi): 01   sve koje pocinju N
| Konto (prazno - svi):              sva koja pocinju N
|
| Za sredstvo prikazati vrijednost:
| 1 - bez promjena
| 2 - osnovni iznos + promjene
| 3 - samo promjene                   2
| Filter po sadašnjoj vr.(0-sve,1-samo koja je imaju,2-samo koja je nemaju): 0
| Filter po grupaciji Kl:
|
+-----+

```

Preduzece: SIGMA-COM ZENICA

Radna jedinica: 01 Knjigovodstvo

Datum: 01.10.01

OS: Pregled obracuna amortizacije po kontima

Str. 1

Rbr.	Inv.broj	RJ	Datum	Sredstvo	jmj	kol	NabVr	OtpVr	Amort.	O+Am	SadVr
1.	G01	01	01.02.01	Građevinsko zemljište Hamida	M2	50.0	1000000.00	0.00	2916.67	2916.67	997083.33
ukupno				0201			1000000.00	0.00	2916.67	2916.67	997083.33

OS – osnovna sredstva

UKUPNO 020						1000000.00	0.00	2916.67	2916.67	997083.33
2. R01	01	15.05.01 RACUNAR PII	KOM	1.0	1200.00	0.00	14.00	14.00	1186.00	
		05.06.01 Dogradnja memorije			100.00	0.00	0.58	0.58	99.42	
ukupno 02230					1300.00	0.00	14.58	14.58	1285.42	
UKUPNO 022					1300.00	0.00	14.58	14.58	1285.42	
U K U P N O :						1001300.00	0.00	2931.25	2931.25	998368.75

1.10.4 Prikaz revalorizacije po kontima

```

+-----+
| Radna jedinica (prazno - svi):           sve koje pocinju N |
| Konto (prazno - svi):                   |
|                                           |
| Za sredstvo prikazati vrijednost:      |
| 1 - bez promjena                        |
| 2 - osnovni iznos + promjene           |
| 3 - samo promjene                       2 |
| Filter po grupaciji K1:                 |
+-----+

```

Rbr.	Inv.broj	RJ	Datum	Sredstvo	jmj	kol	NabVr	OtpVr	Rev.Dug.	Rev.Pot.	SadVr
1. G01	01	01.02.01	GraĐevinsko zemljište Hamida	M2	50.0	1000000.00	2916.67	2192307.69	6394.24	3182996.78	
ukupno 0201						1000000.00	2916.67	2192307.69	6394.24	3182996.78	
UKUPNO 020						1000000.00	2916.67	2192307.69	6394.24	3182996.78	
2. R01	01	15.05.01 RACUNAR PII	KOM	1.0	1200.00	14.00	791.67	9.24	1968.43		
		05.06.01 Dogradnja memorije			100.00	0.58	19.50	0.11	118.81		
ukupno 02230					1300.00	14.58	811.17	9.35	2087.24		
UKUPNO 022					1300.00	14.58	811.17	9.35	2087.24		
U K U P N O :						1001300.00	2931.25	2193118.86	6403.59	3185084.02	

Napomena:

Kolona 'Otp. vrijednost' prikazuje otpisanu vrijednost sredstva sa uraèunatom amortizacijom za ovu godinu.

Napomene:

Autor dokumenta: sasa, Layuot: sasa, ver.00.01s

Datum: 23.08.01

Izvršilac/Oznaka : sasa/2001/0647

Korisnik : sc

Modul/Objekat aktivnosti : VIRM

Naslov : VIRM – parametri

---

copyright: Sigma-com Zenica.